

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 160 Lei. Negyed évre — — — 40 Lei.
Fél évre — — — 80 „ Egyes szám ára — — 3— „
Nyilttér soronként 10 Lei.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendőek. Kéziratok nem adatkak vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Egy szülő a szülőkhöz.

Maholnap vége a nagy vakációnak. Több ezer ifju áll most országunkban a váló uton, ahol keresztül-kasul szelik egymást azon pályák, ahol vezet ut jobbra is, balra is, előre is, hátra is, mindenkinek végén int valami csábító, valami vonzó csábkép, de a végeredményt, a jövőnek képét nem látni be sehol emberi szemmel, véges emberi gondolkozással.

Van olyan ut is, ahol már közelből kecsgetőleg integet egy csendes, nyugalmas otthon, igénytelen nagy munkát bíró és tünni tudó embereknek pályabérül. Azontul mindenütt göröngyös utakat kell megjárni, talán erőnkkel felülmúló akadályokat legyőzni, de mindezen akadályok elhárítása, minden munka legyőzése sem biztat még azzal, hogy életünk céljához értünk, ha véletlenül rossz utra léptünk, ha tehetségeinknek, képességeinknek nem megfelelő pályát választottunk, vagy a mi még rosszabb, atyai jóindulattal, vagy anyai gyöngédséggel kényszerítettek bennünket a nem megfelelő pályára. Ennek a vége feltétlenül katasztrófális lesz.

Csak kimagasló nagy szellemi erők képesek megfordulni egy rosszul választott pálya delén, hogy hajlamaiknak, kitörő zseniálitásuknak érvényt szerezzenek. A középszerű tehetségek, mint amilyenek túlnyomó többségben vagyunk az életben, — sajnos — csalódottan, lemondással állanak meg s ha nincs elég lelkierejük megállni, haladásuk a lejtő felé viszi őket s a pálya vége okvetlenül az elzúllás lesz.

Ezért állítjuk meg azt a sok ifjut, akik most értek el a keresztutra, a pályaválasztás előtt. Ezért szállunk a szülők, a gyámok, a jó rokonok szívébe élő lelkiismeret gyanánt.

Az ifju maga döntsön elsősorban a pályaválasztás kérdésében. Az ő lelkét megilleti az élet az iskola első fokain, már érez, már sejt, már kibontakoznak lelkében az ösztönök, a sejtelmek, a képességek erős tudata s hacsak el nem tévelyedik s valami rendkívüli esemény nem tereli téves irányba a fejlődő lelket, már meg kell találnia az igazi ideált, a végső célnak lelkesedéssel megalkotott képzetét.

Ez irányban az ifjut korlátozni nemcsak káros, hanem veszélyes is, mert ha a reá erőszakolt pálya nem válik be, a szülőknek életük fogytáig tartó szemrehányásokat s még sok egyebet is kell eltűrniök gyermeküktől, amiből e sorok írójának is bőven kijutott.

Természetesen a nevelésnek nem szabad olyannak lenni, hogy bilincsbe verje minden megnyilatkozását a képességeknek. A jó figyelő anya, apa, nevelő már a csemetékben meglátja a jövő törzsnek a fejlődését s a szerint engedi fejlődni a képességeket, sőt éles szemmel helyes irányba tereli, mint a kertész, a mikor a terebélylő szélesedő lombokat sürüsit, nyesegeti, hogy erőteljesebb lombosodásra adjon módot és alkalmat a napfelé törekvő fiatal sudárnak.

Legyen a szórakozás, a játék, a pihenés

idején olyan foglalkozása a fiatal léleknek, mely tehetségeit fejleszti, erősíti, új képzeteket ad neki s a meglevőket irányítja, tisztítja, finomítja.

Akit jó sorsa ilyen helyes irányu nevelés körébe helyez, az aztán könnyen, boldogan és lelkesedéssel léphet arra a pályára, amelyhez lelke már fejlődése korában vonzódott.

De egészen másképpen áll a dolog ott, ahol a körülmények, vagy a nehezebb helyzet, a megélhetés sulyos gondjai képezik a pályaválasztás akadályait. Itt a habozás, a bizonytalanság az utolsó percig tart s míg ki nincs mondva az utolsó szó, addig mindig egy ingadozó mérlegre van vetve az ifju jövője s e mérlegnek sok serpenyője s csak egy nyelve van. — A serpenyők ingadoznak jobbra-balra s végre is a leggyakrabban a véletlen dönti el a habozónak sorsát.

A véletlen pedig — rendesen — rossz tanácsadó! Azért van annyi elégedetlen ember, annyi önmagával meghasonlott kedély és annyi célját tévesztett élet. Itt marad fenn a szülőknek, gyámoknak ama fenséges joga és kötelessége, hogy jó tanáccsal és szép szóval álljanak az ifju oldalára. Mondják meg neki, hogy különösen képességek nélkül ne lépjenek lateiner pályákra, melyeken a legtöbb proletár, a boldogulni nem tudó ember. Az orvosi pályához nagyon komoly elszánás, az önfeláldozásig menő lelkesedés és rendkívüli nagy türelem kell. A tanári és tanítói pályán csak az boldogulhat, akit nagy vágyak nem dagasztanak, de aki megtud félni szerény existenciája keretében erős, szorgalmas munkával, az még célt érhet. A jogi pályán a nagy tehetségek mindig érvényesülhetnek, a középszerűek pedig, — akiknek nincs a hátuk mögött hatalmas rokonság, nagy vagyon vagy protekció, — vagy elzúllanak, vagy valami kis hivatalnokságban robotolják le napjaikat.

Akikben erős munkaképesség, alkotás iránti vágy van, azoknak jó pálya nyílik a technikai tudományok valamelyikén. A mérnök, az építész, a gépész, a vegyész csak félig tudós pálya, a másik fele ennek a pályáknak egyenlő a kézkubonyos munkásával.

És végül akinek nincs anyagi ereje és képessége a tudományos pályákra, az biztosabb, kecsgetőbb jövőt talál a közgazdaság terén, ahol a termés és fogyasztók örök törvényei alapján, mindig a legtöbb egész ember kell. Az okszerű gazdálkodás, az ipar, a kereskedelem manapság a legbiztosabb kenyér akármelyik tudományos pályánál s a főelőnye az, hogy mire egész emberré lesz az ember már biztos révnél van, míg amazokon 15—18 évi tanulás után kezdődik csak a harc a kenyérért.

Ezek a futógondolatok járták át a lelkünket a vakáció végén, a komoly megfontolás idején. Elmondjuk okulásul az ifjuságnak, megszívlelésül pedig a szülők számára.

(Sepsiszentgyörgy.)

id. Szánthó Károly.

A lozsádi harangszentelés.

E hó 1-én kedves ünnepe volt a lozsádi református magyarságnak. E napon szentelte fel a nemrégiben hozott új harangját és az évekkal ezelőtt vett kisharangját az egyházközség. Az ünnepség, bár a kedvezőtlen időjárás nem engedte meg, hogy a vármegyei magyarság nagyobb számmal jelenjék meg, érdeklődésének és szolidaritásának kifejezése képpen, mégis bátran mondhatjuk, hogy nemcsak a derék lozsádiak, de a hunyadmegyei magyarságnak is örömmünnepe volt. Azzá tette az a bensőséges vendégszeretet, az a közvetlenség, melyet a kevés számban megjelent szászvárosi magyar vendégek tapasztaltak a derék, áldozatkész lozsádiak részéről. Sajnos, hogy a reggeli esős idő csak keveseknek engedte meg, hogy Szászvárosról kirándulva a feledhetetlen nap örömeiből részt kérjenek és részt is vegyenek. E keveseket is csak Pogány Árpád nyug. főszolgabíró áldozatos szívesége segíthetett Lozsádra jutni, mert a szinte járhatatlan utakon, ő volt szíves a szászvárosi vendégeket, — hölgyeket és urakat — autóján ingyen Lozsádra vevetni.

A tulajdonképpeni felszentelést a gyönyörű kis templomban Gergely Ferencz szászvárosi ref. lelkész végezte, ki beszédében az egész Hunyadmegye legmagyarosabb, legöntudatosabb magyar faluját nemcsak buzdította a további áldozatra, de valósággal példának is állította oda a hűségben, istenfélelemben és nyelvéhez, fajához való törhetlen ragaszkodásban az egész vármegye magyarsága elé. A felszentelő beszéd elhangzása után megáldotta a toronyba helyezett harangokat, mire megszólaltak a kedves harangok. Az öreges bongások szaggatott hangjait olyan jól esett hallani, hiszen egy derék öreg presbiter huzta meg először az új harangot, ki 1000 leut ajándékozott az egyháznak azért, hogy ő legyen az első, ki megszólaltatja a karcsu toronyban a „falu lelkét“. Ide igtatjuk ennek a derék öreg magyar embernek a nevét is emlékeztetnek okáért: Fekete Sándornak hívják.

Az első harangzugás megszűnése után: Gyenge Sámuel lévita-lelkész két újszülött fiugyermeket keresztelt meg. A gyülekezet a gyönyörű egyszerűségében is fenséges liturgiát állva hallgatta végig. Ugyancsak a harang beszerzésének történetét, az egyházközség történetének rövid érintésével Gyenge Sámuel ismertette, A gyülekezeti éneket a mi derék tordosi munkatársunk: Gruja Farkas vezette, ki mint egyik legbuzgóbb magyar népvezetőnk itt is megjelent segíteni, buzgókodni s a szászvárosiakkal együtt az összetartás lánczemeit még szorosabban fűzni.

Harangszentelés után a derék lozsádiak közadományából készített igazán izletes és választékos ebéden a megjelent vendégek élvezték és csodálták a lozsádi vendégszeretetet és a háziasszonyi ügyességet Zudor Bálint ref. kurátor vendégszerető házában. Való-

ságos bankett volt ez, melyen még a banda is szólott. A nap örömeit a lozsádi ifjuság táncmulatsága fejezte be. A magunk részéről ezuttal is hálás köszönetünket fejezzük ki a derék lozsádiaknak az áldozatkészségért, a vendégszeretetért, a gyönyörű ünnep rendezéséért, melyben az oroszlánrész a presbiteriumot s ennek érdemes vezetőjét Gyenge Sámuel lévita-lelkészt illeti. Tudósító.

Műsoros nyári táncmulatság.

A „Szociális Misszió Helyi Szervezete“ f. hó 8-án tartotta nagyszabású nyári ünnepélyét a Sétatéren. Nagyon, nagyon sokan voltunk ott nemcsak magyarok, de nagy számban románok és szászok is. Valamennyi nevében mondhatjuk, hogy sikerültebb, változatosabb, kedvesebb ilyfajta ünnepélyt nem láttunk Szászvároson. Hogy ott mi minden volt! Jövendőmondás, táviratozás, egérfuttatás, hintázás, kockajáték, juxsátor, jóízű zamatatos tordai Lux-sör és erdélyi bor, stb. stb. És azok a finom izléssel kiállított sátrak, s köztük különösen a szép kávéház, milyen festői látványt nyújtottak. Nem győztünk eleget gyönyörködni a sétatérnek az ünnepély céljára fenntartott hely ügyes elrendezésében és este a fényes világításban. Mennyi munkát adhatott ez a rendezés, hisz még a deszkakerítés elkészítése is a rendezőség műve volt.

A program első száma a japánbaba beállítás volt. Mindenki sajnálhatja, aki nem látta a sok fáradtsággal és tudással összeállított, drága holmikkal diszitett japán házat és benne az arenyos kicsi japán hercegnőt (Kozák Irénke).

A második szám egy kedves kis jelenet volt, amelyben Mánn Böske, Román Böske és Zirnstein Adél szerepeltek ügyesen, kedvesen.

A harmadik szám pedig sláger volt. Jelenetek a „Csókos asszony“ operettből. Az ügyes Annuska, a sikkes Manyika, a bájos Gituska, a kedves Villi, a kellemes hangú Frédi és mindezek felett Zolti, akik oly közvetlenséggel és rátermettséggel állták meg helyüket, hogy mindenki elismeréssel, sőt legnagyobb dicsérével és elragadtatással nyilatkozott róluk.

A sok derűtséget, jókedvet keltő előadást tánc követte, amely a hajnali órákban ért véget. A zenét Pista Vilmos elsőrangú zenekara szolgáltatta. A dr. Balogh Jánosné elnök vezetése alatt hat sátorban szorgalmaskodó hölgyek — mind a misszió tagjai — nemcsak fáradtságos, de értékes munkát végeztek.

A Szociális Misszió helybeli szervezete ötletes, új dolgokat produkált ez alkalommal is, hála fáradhatatlan, hozzáértő vezetőségének. Sokaknak feltűnt, hogy sem a róm. kath. egyháztanács tagjai és hozzátartozóik, sem pedig a kath. lelkészek nem mutatkoztak ezen az igazán katolikus célokat szolgáló misszió mulatságán. A délután 4 órától este 11 óráig folyton odazarándokló közönség kellemes emlékekkel tért haza onnan s elmondhatjuk, hogy a misszió egyesület eme mulatsága erkölcsileg és anyagilag fényesen sikerült. Riporter.

Nem mindenkinek köpenyeg e pár sor.

A jó modor elengedhetetlen feltétele a társas életnek, mert a pénz, a vagyon, a nagyjövedelem modor, illemtudás, általános műveltség nélkül is „urrá“ teheti ugyan az embert, de „uri emberré“ soha sem. Az „uri ember“ lehet szegény, kopott, kis állású, de a viselkedésében, embertársaival szemben való

modorában, finom izlésében, szerénységében, gyöngédségében, igazságosságában, mások megbecsülésében „urias“ és nem „pórias“, vagyis „parasztos“. Mokány Bercik, Prostó Jánosok, Goromba, Nyers, Hepciás, Pökhendi Jósák és Jöttment Geldprotz Pálok, Péterek lakhatnak palotában, járhatnak selyemben, autóban, frakkban, „urak“ lehetnek, de „uriemberek“ nem.

Nézzünk körül a mai „urakou“ s uton-utfélen, kávéházban, kaszinóban, gyűléseken, bálban, estélyen sokjukból kiri, kiordít, kibúvik, hogy e két szó: „ur“ és „uriember“ fogalmával nincsenek tisztában. Szászvároson is sok van ezekből a kiállításra érdemes, műveletlen, durva, kiméletlen, modortalan, sőt „nagy paraszt“ „ur“-ból, akiknek „uraságához“ a bázist csupán a pénz, a mód, a vagyon és a „jól öltözöttség“ nyújtja s mihelyt ezt elvesztik, éppen úgy, mint mikor az oroszlánbörbe bujtattott számról leveszik az oroszlánbört, ott marad és láthatóvá lesz a számar, a prostó, a neveletlen senki és semmi. Nem a magas pozíció, nem a vagyon, a jólét teszi az „uri embert“, hanem a jó és finom modor, a lelki műveltség és főleg az, hogy viselkedésünkkel soha se sértjük a „jótársaság-beli“ illetet. A „mi illik, mi nem illik“-nek tudását manapság sokan nélkülözik. Ezeknek melegen ajánljuk, hogy vásárolják meg a könyvkereskedésekben kapható ily irányú könyveket, mert nagyon csuf és illúzió rontó az, amikor a „számár“-ról lépten-nyomon lehull az oroszlánbör.

A szajkó módjára fecsegő, szót vinni akaró, hangadó tamásban beszélő „üres fejű“ „töklök ütöttek“ is többnyire beleesnek abba a kellemetlenségbe, hogy „kinevetik“, lenézik őket s „mulatnak“ rajtuk.

Jó modoru, illemtudó uri emberek társaságába való akár gazdagok, akár szegények, alkalomadtán éreztessek az „urakkal“ „uriasságuk“ hiányát. Az ilyen, néha nagyon szemtelen, tolakodó „urak“-nak, ha uri társaságban szereplési viselkedésükben megfelelnek rangjukról, halkán, fülbesugva, vagy hangosan — amint a helyzet és a jónevelés diktálja — megkell mondani, hogy: Coki, hátrább az agarakkal, paraszt!

San-Toy.

Szombati Szabó István Molnár Sándornak „Ilyen a szívem“ című verseskönyvéről.

„Mostani kötete már meglepően hatott rám s már azt mutatja, hogy új prespektívák nyitak meg a poézisban. Kötetlen formájú, szabad verseire gondolok, amelyekben már melegen olvastam és dissonancia mentesen folyik zavartalanul a mondanivaló, a lélek. Nem tudom mennyiben hajlandó jelentőséget s önmagára nézve fontosságot tulajdonítani az én véleményemnek, de én, akiről pedig tudja, hogy mennyire szeretem a költőt művészi versformákat, azt ajánlom Molnár Sándornak, hogy bucsuzzék el mindörökre a kötött versformáktól. Az ő poétai fejlődésének irányát, lehetőségét, jövőjét és ezt a legteljesebb meggyőződésem alapján határozottan merem mondani, a szabad vers, a kötetlen forma adja meg. Ami most már a részletbe hatolás illeti, ime:

Szép szavak vannak „A szemed könnyezik?“-ben. Egészen teljes vers a „Dobogj szerelmes szív“. Ezt tartom a kötet legszebb darabjának, mellette a „Hála meleg szivedért“ címűt. „Hiába“ című versében egészen új hangon szólal meg a családi élet. Meg-

kapóan meleg az „Éljünk boldog hittel“ és az „Együgyű dal“ című két vers. Nagyon szép a „Vihar“, meg a „Himnusz az élethez“. Az „Erdély“ című vers 4 utolsó sora különösen szép. Ennek a versnek az apja Aprily Lajos, Molnár Sándor pedig az anyja, ha szabad magamat így kifejeznem. Megvagyok győződve, hogy újabb könyve újabb gazdagodást fog jelenteni az irodalomnak.

A kötet megrendelhető a szerzőnél Petrozsényban.

Színház.

Mult számunkban megírtuk, hogy Tibor Dezső színigazgató jeles társulatával e hó 14-én este Szászvároson, a „Central“ színházi termében megkezdte előadásait. A circa 10—12 napos itt tartózkodás programja a következő:

Augusztus hó 14-én, szombaton Anna bál, operett 3 felv., 15-én vasárnap Orlow, op., 16-án hétfőn Huncut a lány, op., 17-én kedden Alexandra, op., 18-án szerdán Csókos asszony, op., 19-én csütörtökön Marica grófnő, op., 20-án pénteken Bálkirálynő, op., 21-én szombaton Dr. Szabó Juci, vigjáték, 22-én vasárnap Juhász legény, szegény juhász legény, operett, Tibor Dezső felléptével.

Amint láthatjuk, a műsor csupa hirneves ujdonságokból áll s így a legjobb reményekkel nézünk e rövid színiévad elé. A publikum ez évben szokatlan nagy érdeklődést mutat a bérletek iránt s midőn e sorokat írjuk, Vigh Ernő színházi titkár, kedvenc táncos-komikusunktól nyert információk szerint nemcsak magyar, hanem román és szász testvéreink is nagy szimpátiát mutatnak a hozzáink csupa ujdonságokkal betoppanó színtársulat iránt.

Reméljük, hogy a magyar társadalom is a hozzáink immár csak két évenként ellátogató színészeinket a legmesszebbmenő támogatásban részesíti, mert hát mégis csak szebb, nemesebb és kedvesebb a színészetnek hozni áldozatot, mint a fehér asztalok mellett Bachusnak, vagy a zöld asztalok mellett Fortuna istenasszonynak. A fórumokon hangosan magyarkodó, mellverdeső s vezérszerpeskedő, de a közért, kulturánkért, nyelvünkért, fajunkért soha semmiféle, vagy nagyon kevés áldozatot hozó testvéreinket ez alkalommal is nyomatékosan figyelmeztetjük, hogy pontos statisztikát vezetünk róluk. Elbujni, kitérni nem lehet. A magyar társadalom bérlőinek névsorát példaadásul jövő számunkban leközzöljük. (De a tehetős nem bérlőkét is!) Lapunk zártakor értesültünk, hogy id. Szücs Laci kedvenc színészünk és bátyánk Székelyföldi utjából egyenesen ide tart.

Tibor színigazgató s a közönség úgy őt, mint a társulat minden tagját barátságos szeretettel várja.

San-Toy.

NAPI HIREK.

— Tájékoztató. A ref. Kún-kollegium elemi isk. igazgatósága a törvény vonatkozó utasításának megfelelően az összes ref. vállalású tanköteleseket (6—16 évesek) előjegyzésbe vette. A beírások az 1926—27. iskolai évre úgy az előjegyzett tankötelesek, mint a nem református, de magyar anyanyelvű jelentkezők részére szeptember 8, 9. és 10. napjain d. e. 9—12, d. u. 3—5 óráig lesznek. A tanítás 15-én reggel 8 órakor kezdődik. Beírásnál szülő, gyám vagy megbízott jelenléte szükséges. Az 1-ső elemi osztályba iratkozó kezdők születési és oltási bizonyítványt,

a 2—7. osztályosok előző évi, szülőjük által aláírt értesítőjüket, a más iskolából jövők előző évi iskolai bizonyítványukat, születési és újraoltási bizonyítványt kötelesek beadni beiratkozás alkalmával. Iskolai díjak: Beirási díj 10 leu, nyugdíjilleték 20 leu, iskolai díj 170 leu. Az igazgatóság.

— **Házasság.** Lakatos Lajos kudzsiri róm. kath. tanító f. hó 1-én tartotta esküvőjét Lechner Antal kudzsiri vasgyári tisztviselő leányával, Ancival. A polgári és egyházi házasságkötést szűk családi körben nászslakoma követte, amelyen mintegy 35-ön vettek részt. Sok szerencsét kívánunk az ifju házaspárnak.

— **Nincs többé portarel!** A Monitorul Oficial a napokban közölte az igazságügy-miniszter rendeletét, mellyel végre hatájon kívül helyezi az erdélyi és bánsági igazságszolgáltatás egyik nagy sérelmét, a portarel rendszert, mely sok vitára adott jogászörökben alkalmat. Vége tehát a tréfásan „portörölő”-nek nevezett regáti mintára Erdélyben is beállított végrehajtási szervezetnek s a régi jól bevált bírósági végrehajtói rendszer fog újra életbelépni.

— **A „Szászváros és Vidéke” szerkesztősége ügyes tudósítokat, levelezőket keres a következő városokban illetve községekben:** Déva, Vajdahunyad, Hátszeg, Marosillye, Körösbánya, Brád, Petrozsény, Puj, Vulkán, Pusztakalán, Kudzsir, Algyógy, Gyálár, Lupény, Piski, Hunyaddobra, Zám. Ajánlkozások levéllileg vagy személyesen is eszközölhetők. Honorárium megegyezés szerint.

— **Előjegyzések a brassói magyarnyelvű leánykereskedelmi szaktanfolyamba.** A brassói református két évfolyamu női kereskedelmi szaktanfolyamra az előjegyzések a jövő tanévre megkezdődtek. A rendes beiratások szeptember 1—23. napjain lesznek, a tanítás szeptember 25-én kezdődik. A tanfolyam állami autorizációval működik. A tanfolyam I. évfolyamába felvétetnek felekezeti különbség nélkül oly leányok, illetőleg nők, kik a polgári iskola IV. osztályát elvégezték, vagy a II. polgári osztály elvégzése után, ha 14-ik életévüket betöltötték, felvételi vizsgálatot tesznek. A szaktanfolyamon a fősúlyt az általános műveltség megszerzése mellett a megfelelő szakképzettség elnyerésére, a román és német nyelven kívül a könyvvitelre, kereskedelmi számtanra, gyors- és gépirásra fektetik. A tanfolyamot elvégzők állást nyerhetnek bankokban, takarékpénztáraknál, szövetkezeteknél, biztosító intézeteknél, magán- és közvállalatoknál, ipari- és kereskedelmi cégeknél, gyáraknál, gazdaságoknál, ipari- és kereskedelmi üzemekben stb. mint tisztviselők, pénztárosok, gép- és gyorsírók, levelezők, könyvelők. Vidéki növendékek leveleire készséggel válaszol, valamint minden felvilágosítást megad, elhelyezésükben segédkezik az igazgatóság, Braşov Kut-utca 11. sz.

— **Kudzsiron vigan folyik az árdrágítás!** Nemrég megírtuk, hogy Kudzsiron az 1 leues zsemle félakkora, mint Szászvároson. Damian Péter primpretor urnak s az ottani illetékes hatóságoknak felhívtuk figyelmét erre. Most ujabban jelentik, hogy Kudzsiron 1 kiló sertéshust 48 leuért mérnek. Miért? Szászvároson s egyebütt 40—43 leu. Ugy látszik, Kudzsirra is felsőbb helyről kell egy árvizsgáló repülő bizottság kiszállását kérelmezni, hogy az aztán 10—15 ezer leues büntetésekkel elvegye kedvét az árdrágítók üzelmének. Kudzsiron az árdrágítók azt hiszik, hogy a circa 6000 lelket számláló nagyközség ugy el van dugva a világtól, hogy nem veszik tudomásul az ott történeteket. Tévednek!

ERZSÉBET MOZI a „TRANSYLVANIA“-ban.

Ma vasárnap, auguszt. 15-én
délután 4³⁰ és este 8³⁰ órakor
Gloria Swanson

világhíres legnagyobb filmje, melyet
Párizsban a helyszínen vettek fel:

Madam sans gêne

a leggyönyörűbb Napoleon-film
10 felvonásban. A férfi főszereplő:
Charles de Roche.

— **A kudzsiri róm. kath. temető siralmas állapota.** Kudzsiron két temető van: a róm. katolikusoké, ahová minden más felekezet is temetkezett és a gör. katolikusoké. A róm. kath. temető siralmas állapotban van. U. i. eddig a vasgyár gondoskodott a rendbentartásáról, de ma már az összes kerítések elkorhadtak, hiányzanak, állatok legelésznek a sirokon. Még szomorubb, hogy ez a vasgyár által adományozott temetkezési hely már betelt s megtörténik, hogy halottat halottra temetnek. A községi előjáróság kiszemelt már egy új temetőnek való helyet, de hogy az mikor nyílik meg, nem tudja senki. Az ottani róm. kath. egyház, sajnos, most abban a kellemetlen helyzetben van, hogy a vasgyár a róm. kath. parochiáról a lelkészt azon a cimen, hogy annak idején a vasgyár adományozta a parochia helyét, kiakarja lakoltatni. Tudni kell, hogy annak idején a m. kir. vasgyár bőkezűsége folytán bizonyos kegyuri jogokkal bírt, de nem hisszük, hogy az adományozást jog szerint „vissza lehessen szivni”. A róm. kath. templom is a vasgyár által adományozott földön épült, sőt amikor a hívők azt sajátjukból felépítették, maga a vasgyár is „hozzájárult” az építkezési költségekhez. Gróf Majláth róm. kath. püspök öméltóságának jelentést tett a kudzsiri egyháztanács az eseményekről s így remélhető, hogy ez az ügy is a jog és igazságnak megfelelően fog elintéztetni, mert hát az „adományozás” nem jelenti azt, hogy az adományt bármikor vissza lehessen követelni.

— **Halálozás.** Sulyos csapás érte Ambrus Antal helybeli iparos polgártársunkat: neje, szül. Kassai Anna 65 éves korában meghalt. Temetése f. hó 12-én d. u. ment végbe a ref. egyház szertartása szerint nagy részvét mellett. Az elhunytban Ambrus Antal volt kudzsiri, jelenleg diósgyőri ig. tan., lévita-lelkész az édes anyját, Sinka Gyula helybeli iparos pedig az anyósát gyászolja.

— **Magyar Ifjusági Egyesület alakult a Zsilvölgyében.** F. hó 1-én Petrozsényban „Zsilvölgyi Magyar Ifjusági Egyesület” alakult. Az új egyesület célja: kultúra, irodalom, zene, ének, sport és cserkészlet ápolása, a műveltség fejlesztése, az ifjuságnak a rossz társaságtól, korcsmázástól távoltartása. Önképzőkörök és előadások által az emberszeretet, becsületesség és jellemzilárdság fejlesztése. Az ifjusági egyesület vezetőségét a következőkép választották meg: Senior vezetőség: elnök Veress Béla unitárius lelkész, alelnök Akurátni József polg. isk. igazgató és Rákos Ferenc asztalos, titkárok Varga Mihály művezető és Nagy Pál gyógyszerész, pénztárosok id. Dékány Imre vállalkozó és Kurkó János cipész, ellenőrök Divók Béla festő és

Rosenberg Imre tisztviselő. — Választmány: Ivánovits János és Sternádt Albert fényképészek, ifj. Dékány Imre üzemvezető, dr. Rotter Béla orvos, Rotter János tisztviselő, Bencze Bogdán mérnök, Mittelhuber Rezső ügyvédjelölt, ifj. Krausz János órás és dr. Fekete Iván orvos. — Junior vezetőség: elnök Sohn Imre, alelnökök Junger Sándor és Divók József, titkár Fodor Béla, jegyző Mérey Ernő, gazdák Jessek László és Juhász Károly, könyvtárosok Schwartz Sándor és Galbác Antal. — Választmány: Schuller István, Tassy József, Szoukup István, Neurohr János, Török László, Ernst József és Schidek S.

— **Köszönet.** A Szociális Misszió helyi elnöksége ez uton is összeinte köszönetet mond mindazon t. uraknak, kik a f. hó 8-án tartott ünnepélynek rendezésében segítségre voltak: Csáky István, Gyóni István. dr. Gyóni István, Riebel Lajos, Riebel Károly, Schiebel Hugó, Solymossy Gyula, Balogh Zoltán és János, Ferenczy Árpád és János, Schmalz Vilmos, Táborosky Alfréd, Török Andor, Zoltán és Ernő uraknak, kiváltkép pedig Speil Ede urnak azon eléggé nem méltányolható fáradozásáért, melyet az ünnepély sikere érdekében kifejtett.

— **E héten (augusztus 16. reggel 6 órától augusztus 23. reggel 6 óráig)** a Vlad-féle gyógyszerár tart inspekción.

— **Kudzsir sötétségben!** Szokatlanul hangzik, de megesett: Kudzsiron a vasgyári villamos üzem, amely az egész községet is éjjel-nappali bő árammal látta el, most szünetel. Oka a tultakarékosság. U. i. a vezetőség, hogy munkásbérekben spóroljon a nappali áramot beszüntette s így a turbina két munkás segítségével csak éjjel működött. Ezáltal nappal egy csomó homok-, kavics- és fatörmelékkel telt meg a víz medre, úgy, hogy a turbina most nem működhetik, amíg a víz medrét ettől a több vagon mennyiségű idót s költséget igénybevevő masszától meg nem tisztítják. Érthető, hogy az áram teljes hiánya miatt a kudzsiri lakosság zugolódik, hiszen ott már évtizedek óta a leg-egyszerűbb földmives is hozzá volt szokva az utcák egész éjjelen át való fényes és zavartalan világításához. Kudzsiron 10—15 évben egyszer fordul elő egy 7—10 napos üzemzavar s már is nagy a zugolódás, a felháborodás, míg Szászvároson évek hosszú során át állandóan csak estétől éjfélig van világítás és ez is gyatra, sőt évenként 2—3 hónapon át, t. i. mikor a nagybeteg rozoga nagygépet javításba küldik — botrányos. Aki nem hiszi, mérje le az adott fényt s reá jön, hogy a 25—50-es gyertyaerejű körték 2—3 szál égőgyufányi erősségű fényt sem szolgáltatnak, pedig az árát megfizetik. A szászvárosi villamosmű áramfogyasztóinak türelme nemcsak vetekedik, hanem tul is tesz a juh mamák türni tudásán. Helyes, hiszen „a türök és szenvedőké a mennyeknek országa” s ott majd az örök világosság fog fényeskedni a kísérleti nyul szerepét betöltő szászvárosi áramfogyasztóknak is.

— **A csokoládé jubileuma.** Most tölti be 400 éves jubileumát Európában a cukrász-iparnak annyira nélkülözhetetlen anyaga, a csokoládé. 1526-ban hozta be Mexikóból hozzánk Cortez Fernando. A csokoládé indián szó — zuhogó vizet jelent, ami igazolja, hogy eredetileg az indiánok is kávéfőztek a kakao cserje gyümölcséből. Népszerű a csokoládé nem lett azonnal Európában. Közel 100 évnek kellett eltelnie, míg divat lett az előkelőségek asztalain. Ez a divat azóta mindinkább növekszik.

— **Erdélyi Ipar.** Erdély kisiparosságának mind mai napig nem volt egy olyan sajtó-organuma, amelynek életét az össziparosság együttes erővel támogatta volna. Kimondott iparos lap volt, az Ipartestületek Országos Szövetségének hivatalos organuma az aradi „Munkaadók Lapja“ és a Némedi Gábor szerkesztésében megjelenő „Iparosok Lapja“. Ez a két lap most az Ipartestületek Szövetségének égisze alatt fuzionált és „Erdélyi Ipar“ címen indult el a kisiparos érdekek védelmének útjaira. Az erdélyi Ipartestületek mindenütt a legnagyobb meglepéssel fogadják a fuzió létrejöttét és minden rendelkezésre álló eszközzel támogatják a lapot abban a törekvésében, hogy az iparos társadalom legszélesebb rétegeihez kiépíttessen. Az Erdélyi Ipart, Némedi Gábor főszerkesztő és Károlyi József felelős szerkesztő szerkesztik. Felhívjuk iparosságunkat, hogy előfizetésével támogassa a kisipar fejlődésére olyan fontos és életébe vágó vállalkozást. A lap megrendelhető az „Erdélyi Ipar“ szerkesztőségénél Arad, vagy a helybeli szerkesztőségénél. Megjelenik minden vasárnap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Arad, Bul. Carol 1. 48. (Ipartestületi székház.) Előfizetési árak: Nagyüzemeknek egész évre 1000 leu; középüzemeknek 500 leu; iparosoknak egész évre 300 leu, félévre 160 leu. Hirdetési díjszabás: Hirdetési oldalon □ centiméterenként 8 leu. Szövegoldalón □ centiméterenként 10 leu. Hirdetmények gd. soronként 20 leu. Éves kötések-nél tarifa szerint engedmény. Vidéki Szerkesztőségei: Kolozsvár: Veress Endre dr., Temesvár: Káldy Miklós, Gazda József, Nagyvárád: Szabó Károly, Dévald László, Brossó: Nagy József, Szatmár: Szücs Kálmán, Bónyi Gusztáv, Marosvásárhely: Herczegh Ferenc, Csergő Tamás, Nagykároly: id. Járay József, Nagybánya: Tréger Lajos, Nagyenyed: Sulyok Ferenc, Marossziget: Lendvay Károly, Polyánka Dezső, Kézdivásárhely: Kovács J. István, Csikszterda: Reszogh Viktor, Zsibó: Nagy Jenő, Gyergyószentmiklós: Balázs János, Zilah: Kun Gazda Gy. Sándor, Sepsiszentgyörgy: Toók Balázs, Fogaras: Orbán Károly, Dés: Sztoika László, Székelyudvarhely: Csiky Albert, Székelykeresztur: Nagy József, Szabó Sándor, Szinerváralja: Pásztor Zsigmond, Karánsebes: Kallitzky Károly, Érmihályfalva: Polyák Barna, Lugos: Tornyosi Zsigmond, Kovászna: Havadtői Sándor, Szászváros: ifj. Szántó Károly, Déva: Kovács Károly, Marosludas: Kakasy István, Gátalya: Schweitzer Mátyás. Felelős kiadó: Orbán István. Főmunkatárs: Sófalvi György. Laptulajdonos Federatiunea Sindicatelor Industriilor din Arad (Aradi Ipari Szindikátusok Szövetsége).

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonok, jóbarátok és ismerősök, kik szeretett férjem, illetve édes atyánk: Ábrahám Albert elhalálózása alkalmával részvénytársaikkal, a temetésen, valamint a temetőben való megjelenésükkel nagy fájdalommat enyhíteni igyekeztek, fogadják ezúton is hálás köszönetünket.

Özv. *Ábrahám Albertné és gyermekei.*

Danksagung.

Allen jenen Verwandten, Freunden u. Bekannten, die anlässlich des Ablebens meines lieben Mannes bzw. unseres Vaters: Albert Abraham, durch Beileidskundgebung u. Erscheinen auf dem Friedhof unseren Schmerz zu lindern bestrebt waren, sagen wir auch auf diesem Wege unseren innigsten Dank.

Wtwe Albert Abraham u. Kinder.

5

Nagykomlósi Birtler-féle ötös kenyérlisztet vegyünk. Régi buza, friss őrlés, most érkezett. Leszállított ár. Zsákvételnél még olcsóbb. Utolsó szállítmány régi búzából.

Cenzurat: Comenduirea Pieței Orăștie.

Egy tanonc fölvételik Baumann Gusztáv sütődjében. 30 1—3

Vendéglősök, koresmárosok figyelmébe!

Garantált valódi sárdi, kitűnő **fajborokat** nagyobb mennyiségben ajánlok literenként 22 leuért ab Orăștie. **Braun Mór**, a „Bulevard“ vezetője. 25 3—3

Értesítés!

22 3—3

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy

fényképészeti műtermemet

a Str. Regale (Vásár-utcából) saját házamba, a Str. Vlahuța (Régiposta-utca) 5. szám alá helyeztem át. — Az új műtermem a legmodernebbül van megépítve és berendezve, úgy hogy a n. é. közönség legmesszebbmenő igényeit tudja szolgálni. — A n. é. közönség további jóindulatu támogatását kérve, vagyok tisztelettel

Heiter Emil.

AEROXON

a legjobb légyfogó megint kapható a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.“ könyv- és papirkereskedésében.

Szászvárosra érkező vonatok menetrendje:

Érvényes 1926. május 15 től.

Tövis felől érkeznek:

Személyvonat	1 óra 30 p.-kor (éjjel)	
Gyors	1 " 57 "	Déváig
Vegyes	5 " 57 "	
Személy	8 " 12 "	
Gyors	8 " 30 "	
Személy	17 " 53 "	

Arad felől érkeznek:

Személyvonat	2 óra 58 p.-kor	
Gyors	4 " 46 "	
Vegyes	4 " 32 "	Alkenyérig
Személy	10 " 59 "	
Személy	19 " 47 "	
Gyors	21 " 44 "	

Express vonatok:

Arad felől érkeznek	10 óra 38 perckor
Tövis " " " "	19 " 52 "

Ezen vonatok Szászvároson nem állanak meg.

Vonatjáratok a megyében:

Déváról indul Tövis felé: gyors	személy	
	4:06	9:41
	21:05	18:32
Déváról indul Arad felé: gyors	személy	
	9:16	9:40
	2:40	19:07

Piski—Vajdahunyad.

Piskiről indul	4:33, 16:10, 21:20, 11:15, 7:05
Vajdahunyadról indul	0:37, 5:47, 8:05, 14:10, 15:70

Piski—Petrozsény.

Piskiről indul	4:40, 10:40, 21:40
Petrozsényből " "	5:03, 14:45, 22:01

Alvinc—Nagyszeben.

Alvincről indul	4:23, 12:10, 17:30
Szebenből " "	3:40, 12:20, 19:30

Alkenyér—Kudzsir.

Alkenyérrel indul	1:45, 5:20, 12:30, 20:30
Kudzsirrel " "	2:42, 6:50, 16:20, 23:32

A legjobb, a legzamatosabb sör a Tordai sörgyár Részvénytársaság söre.

Nagyban és kicsinyben kapható a Schuleri Frigyes szeszgyár Rt.-nál Orăștie

?? A ??

Schuleri Frigyes szeszgyár Rt. ajánlja:

elsőrangú likőr-különlegességeit, továbbá mindenféle pálinka-, rum- és borpárlatait, ugyszintén a kiváló zamatu küküllőmenti **fajborait** :: hordókban és palackokban ::

A „Tordai sörgyár Rt.“ söreinek a híres „LUX“ sörnek is főnagyraktára.

186 10—16